

Letna plača 2 gold.
Družtveniki dobivajo
list brezplačno.

☪☪

«Delaj, nabiraj, pomnožuj.»

Učitelji, dijaki in
nepremožni kmetovalci
plačujejo le po 1 gld.

☪☪

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva

po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Kako zdaj čebelarim!*) — Méd, grozen strup. — Čebele, vojaki. — Naznanila. —

Kako zdaj čebelarim!*)

Po pristopu v čebelarsko društvo sem se začel nauka slov. Čebele poprijemati, in predelovati stare panje za premakljivo delovanje. Da sem po tej poti prišel po naj nižji ceni k novemu delovanju, si vsak lahko misli.

Moj oče, akoravno me imajo posebno radi, so mi vender le iz prviga branili; kar sem jih podučil v tej stvari in prepričeval, mi je kak prišli starokopitnež berž podrl. Pregledal je v naglici in površno nov panj in brez razuma in pomisleka zavrgel, in oče so z njim potegnili; tako je bilo vse moje prizadevanje zastonj. Navadni ugovori so bili: Starih ljudi delo je še vedno naj boljše. Zakaj bi neki delal živalci mero, saj sama naj bolj zna? kar je bilo toliko in toliko časa dobro, zakaj bi še zdaj ne bilo? Za take bedarije kmet nima časa. Tako in še mnogo družega so mi govorili, da bi me bili odvrnili, ali Peter je ostal trdna skala; odgovora nisem nikomur dolžan ostal, še manj pa se dal pohujšati.

Ko sem prvi panj predelal in pokazal dobiček novega delovanja je očetu zeló dopadel; le mnogo dela imeti z novim panjem, to jih je strašilo; pri drugem so že gledali, kako bi zraven prišli, da bi pomagali, pri tretjem so se premagali, mi pomagali in prašali: no, Peter, kateri bo pa za-me? Moral sem jih očetu nekaj narediti. Kako rad

*) Konec dopisa s Podbrezija. Ker ima marsikaj dobrega, postavimo na prvo mesto. Vredn.

sem jih naredil! Mislil sem, da so popolno spreobrnjeni. Ali ne; neki starokopitnež je meni ves up in nade, očetu pa vse veselje podrl, da so mi celó dali prenařene panje nazaj in zdaj raji roke križem držijo, kakor da bi umno čebelarili. Jaz imam že 50 panjev prav lično prenařenih, ki me skoraj nič družega ne stanejo, kakor nekaj prijetnega dela.

Čebelarim pa z novem panjem tako le: V jeseni pobereš plemenjakom vse nepotrebne satove, ter jih shranujem za prihodnje leto. Posebno pa odstranujem vse trotovo satovje in nadomestujem z novim čebelnim satovjem. Posebno rad shranujem satove z medom za roje ali pa tudi lačne panje. Kadar mi čebele rojijo, delam tako le: Precej ko panj drugič odroji (ali vsaj tisti dan), vzamem izrojenca in ga odprem ter pobereš vse matične zibelke razun ene ali dveh naj lepših. Zraven porožem vso trotovno zalego, ker pri nekterih panjih je je še mnogo. Da se le rani, še toliko malo, potem čebele čez noč vse ven izlečejo, ako se ne rani, zalego berž spet zalepijo. O tej priložnosti tudi mnogo lepih matic nabereš, ki vedno prav pridejo. O rojenji posebno pazim na to, da panji močni ostanejo. Kar je bolj slabih, denem jih na močne kar z maticami namestu škatlje. Da to nič ne škoduje, sem se večkrat prepričal, ker vselej močen panj slabemu matico umori, ne pa slab močnemu. To storim tudi 14 dni pred ajdovo pašo, ker potem ropnice ne morejo toliko škodovati, ker le eden leti in sišer močnejši; kdor čebele prepeljuje v pašo, mu ni treba od dveh, ampak od enega plačati. Močen prvi roj denem naj rajše na slabega izrojenca, ker ima veliko storjeniga dela, prvi roj pa dosti živali; slabega družeca pa na močnega izrojenca. Panjom, katere odločim za prezimovanje, vselej dodajem nekaj čebel; plemenjakom prav pridejo na spomlad. Posebno je bilo treba dodajati jih letos, ker v ajdovi paši je bilo nekaj takih dni, da se je živalica zeló pogubila. Naj več pa zdá plemenjakom, ako se jim zamore zalege dati, ker na spomlad so take čebele naj boljše delalke.

Posadil sem tudi mnogo drevja, raznega po kakovosti zemljišča. Tudi nekaj divjega kostanja tam, kjer je do zdaj le trnje rastle. Sekira namreč pri nas grozovito gospodari; ne prizanesi ne sadnemu, ne drugemu drevju, n. pr. lipi, češminji, kterege kopljejo za neko barvo.

Konečno pa, ljubi prijatelji, čebelarji slovenski, poprimite se vsi premakljivega delovanja, kateri se ga še niste! Veselje si bote podvojili. Stroški niso tako veliki, kakor vas nevedneži strašijo; enako tudi novo čebelarstvo nikakor toliko časa ne zahteva, kakor se sploh govori. Jaz sem si vse panje sam prenařil; tudi nisem nobenega starega panja zavrgel, če le ni bil truhljen ali črviv. Preširoke in previsoke sem odrezal, preoskim in prenizkim sem potrebne kosce pridelal. Vse to sem izvršil polagano o zimskem ali deževnem vremenu, brez da bil

bi kaj potrebnega zamudil. Sklenem kakor je lansko leto nek čebelar v mojem položaju sklenil, da novega panja bi s starim ne zamenjal za noben denar. Le čudim se, da nekteri tako težko in počasno umevajo in spregledujejo.

Méd — grozen strup.

Neka mati hoče iti na polje ter postavi skledo s satovjem na toplo peč, da bi ga laglje za praznike sčistila. Pokrije skledo s sitom ter oestro naroča otrokoma, se sklede ne dotakniti, ker je hud strup noter. Nekaj časa pogledujeta z grozo na peč; pozneje se začneta igrati ter na vse pozabita. Ali kaj, ko nesreča ni nikoli ugnana! Mali Janezek ubije šipo v oknji, prestrašena Marička spusti neko steklenico, katero ima ravno v roki, na tla, da se vsa razbije. Jok in stok! Beživa iz hiše, da nas ne bodo nikoli več videli, pravi Janezek. I kaj bova pa jedla in kje bova v zimi čez noč, odgovarja deklica. Res, pravi fantek, ali mama so vendar rekli, da naju ubijejo, če bova kaj škode naredila. I veš kaj narediva? Uni le strup pojediva, bova še naj pred mrtva; dolgo tako ne bova živa ne zunaj na snegu, ne domá, kadar mati pridejo. Rečeno, storjeno. Od začetka se sicer kremžita ter pri vsakem grizljeju pravita, kako ju po trebuhu ščiplate; poslednjič se pa navadita in do dna ves strup pomalčevata. Žalostna se stisneta v nek kot ter z nemirno vestjo pričakujeta smrti.

Namesti nje pride pa kmalo ojstra mati domú ter se začne jeziti, ker takoj pri vstopu zapazi vbito šipo, in vidi druge čepinje po tleh. Čakajta otročaja, naj vaju le dobim! beseduje, ko ji mala Marička ihti-joča pa milo pravi: Odpustite mama, in nikar naju ne pretepapajte, saj bova tako kmalo umrla, ker sva bojé se kazni uni le grozni strup na peči pojedla. — Mati se proč obrne ter ne vé, bi se li jezila ali smejala nespametnima otročajema. Groznega strahu pred smrtjo pa ni čutila!

Čebele — vojaki.

Že lansko leto smo priobčili prizor in vpljiv vojskovanja s čebelami o priliki obleganja in hude stiske neke nemške trdnjave. Ker pa je to že v starodavnih časih se pripetilo, naj dostavimo izgled iz naj novejših časov.

Kako slabo se našim katoliškim bratom na Irskem godi in kako grozno jih luteranska vlada že več stoletij stiska, je gotovo že vsak čebelar več ali manj slišal. Večkrat so bile že vstaje in hudi upori zarad tega in spet letos je močno vrelo; sem ter tje se je že zatirano ljudstvo z žandarmerijo in policijo sprijelo. Huda taka praska je bila

letos prvega junija v Bodyki. Vodja straže je mogel z 80 možmi nekoga vradnika varovati, ki je imel žalostno nalogo najemnike iz posestva preganjati. Po izvršenem poslu, jih ljudstvo obstopi ter hudo stiska. Branijo se s puško in mečem. V hudi gnječi vržejo ženske nekaj panjev med konje in vojake. Razdražene čebele tako srdito vojake in konje napadejo in pikajo, da je h krati vse bojevanje nehalo. Konji so se splašili, zdvijano sem ter tje dirjali in več del svoje jezdice otresli. Bitka je bila naglo končana in za vradne brambovce — zgubljena.

Naznanilo.

Z žalostnim srcem našim bralcem naznanujemo, da je 29. t. m. o polu ene popolnoči umrl častni ud našega čebel. društva, g. dr. Janez Bleiwes, vitez Trsteniški.

Pred kratkim časom smo se veselili njegovega poslavljenja in povikšanja v plem. stan, in zdaj stojimo pri mrtvaškem odru dolgoletnega voditelja slovenskega naroda! Bog mu povrni obilni trud ter daj večni mir in pokoj!

V občnem zboru 24. novembra je bil dosedanji odbor spet enoglasno izvoljen, in sicer: za predsednika g. Jožef Jerič, za podpredsednika g. Franc Ksav. Souvan, za odbornike prečastiti g. Ant. Jugovic, blag. g. dr. Karol Ahačič in posestn. Jernej Jemec.

Ravno pri tem zboru so bili imenovani častni udje vis. blag. grof Falkenhayn, minister kmetijstva, preblag. g. Andrej Winkler, dež. predsednik in plem. g. Avgust Fladung, dež. svetovalec.

Letos so imeli veliki zbor čebelarški (kongresso) tudi laški čebelarji v Milanu od 15. do 17. septembra. Vdeležilo se je tega občnega zbora tudi mnogo izvrstnih nemških čebelarjev.

Mnogo deželnih občnih zborov je bilo z razstavo in delanjem nagrade marljivim čebelarjem po Češkem, Moravskem in v Šleziji.

Iz tega se vidi, da v narodnem gospodarstvu čebeloreja ni prazna reč, ampak vsega ozira vredna; ker umni gospodarji gosposkega in kmetiškega stanu, kakor tudi vlade, čebelarstvo povsod gojijo in podpirajo, če je le kolikaj dežela in njeno obnebeje ugodno.